

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งของการหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จะเห็นได้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชาชนได้รับการศึกษาสูง ยอมทำให้ระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศไทยน้อย ในระดับสูงด้วย ซึ่งจัดเป็นการยกระดับเศรษฐกิจและสังคม ด้วยการหนึ่ง และในการทำให้ประชาชนได้รับการศึกษาดีนั้น รัฐบาลจะต้องลงทุนในเรื่องนี้มาก

ส่วนหนึ่งของการลงทุนทางการศึกษาคือ การขยายการศึกษาให้สูงขึ้น ซึ่งจะต้องคำนึงถึงการเตรียมครูให้เพียงพอ กับระดับการศึกษาที่จะขยายนั้น และในการเตรียมครูจะเป็นทองมีการคาดคะเนจำนวนครูที่ต้องการลงทุน กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการคาดคะเนจำนวนครู¹ ซึ่งพอกจะสรุปได้คือ ในปี พ.ศ. 2530 ควรจะทำการผลิตครูให้ได้ถึงนี้ คาดว่าอัตราเพิ่มของพลเมืองเป็นร้อยละ 3.2 ต่อปีแล้ว ในปี พ.ศ. 2530 จะมีพลเมือง 60.90 ล้านคน และจากแนวโน้มจำนวนนักเรียนในปี พ.ศ. 2508 ถึง 2510 จะเห็นอัตราการเพิ่มของจำนวนนักเรียนสูงกว่าอัตราการเพิ่มของพลเมืองประมาณร้อยละ 33 ฉะนั้นในปี พ.ศ. 2530 จะมีนักเรียนระดับประถมและมัธยมประมาณ 400,000 คน หรือจะต้องผลิตครูเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2510 เป็นจำนวน 217,000 คน นอกจากนี้ยังคงต้องผลิตครูที่ลาออกและตาย 290,000 คน ผลิตชดเชยครูที่ขาดอยู่ในปัจจุบันเพื่อปรับปรุงคุณภาพ 20,000 คน ผลิตเพื่อความสูญเสียต่าง ๆ 26,000 คน

¹ บุญลิน อัตถากร และ รัตน์ ตันบุญเต็ก, "การคาดคะเนปริมาณครูที่ประเทศไทยต้องการ," การเตรียมครู (พะนัง : โรงพิมพ์ครุสภาก, 2513), หน้า 22.

ผลิตซดเชยจำนวนที่ไม่ได้ครบในระหว่างปี พ.ศ. 2510 ถึง 2514 จำนวน 60,000 คน
ซึ่งรวมทั้งสิ้นจะคงผลิตครุในระยะ 20 ปี เป็นจำนวน 613,000 คน โดยเฉลี่ยจะคง
ผลิตปีละ 30,000 คน ซึ่งในจำนวนนี้จะคงผลิตครุประการศึกษานี้บัตรถึง 20,000 คน

ในปัจจุบันการผลิตครุในระดับค้าง ๆ ยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการ
ซึ่งกรรมการฝึกหัดครุได้เร่งผลิตครุเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นว่าในปีการศึกษา 2512 ไตรมาสแรก
รับนักเรียนฝึกหัดครุทุกระดับใหม่ก่อนทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลา และในปีการศึกษา
2517 ไตรมาสแรกทำการสอนถึงระดับปริญญาตรีชนบทยาลัยครุค้าง ๆ รวม 17 แห่ง² แห่งนี้
เพื่อช่วยให้สถานศึกษาค้าง ๆ ไตรมาสที่มีวุฒิไปสอนหันความต้องการไตรมาสที่สอง
จะช่วยแก้มัญหาทางการศึกษาคือการขาดแคลนครุ ปัญหาเด็กไม่มีที่เรียนเพียงพอ และ
ปัญหาสังคมอื่น ๆ ไตรมาสที่สอง

นอกจากนี้การผลิตครุยังคงคำนึงถึงนโยบายของประเทศไทย
อีกด้วย จากนโยบายการใช้ครุ พบวain เมื่อ 2519 โรงเรียน
ประถมศึกษาตอนตนคงการครรภ์ระดับปริญญาตรี อนุปริญญา
หรือประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชนสูงหรือเทียบเท่า และ
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาหรือเทียบเท่า หรืออื่น ๆ
เป็นอัตรา 1 : 15 : 48 และโรงเรียนประถมศึกษา
คงปล่อยทองการครรภ์ปริญญาตรี อนุปริญญาหรือประกาศ
นียบัตรวิชาการศึกษาชนสูงหรือเทียบเท่า และประกาศ
นียบัตรวิชาการศึกษาหรือเทียบเท่าอื่น ๆ เป็นอัตรา³
ส่วน 5 : 45 : 50³

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

²เอกสารการสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรประการศึกษานี้บัตรครุอุดมศึกษา, 1 - 10
ธันวาคม, 2517.

³ กองวางแผนการศึกษา ฝ่ายข้อมูลและสถิติ, รายงานการประชุมคณะกรรมการ
การดำเนินงานการศึกษาและวิจัยปัญหาร่องการผลิตครุ, 20 สิงหาคม 2512.

นั่นคือจะต้องผลิตครุพัฒนาขึ้นทุกระดับ โดยเฉพาะระดับ ป.กศ. และ ป.กศ. สูง เพื่อให้รับภาระขยายการศึกษาภาคบังคับถึงระดับประมาณศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ

สำหรับการผลิตครุพัฒนา เมื่อทราบว่ามีความจำเป็นต้องผลิตครุในระดับใด จำนวนเท่าใดแล้ว สิ่งต่อมาที่ผู้วางแผนการศึกษาต้องทราบก็คือ เรื่องการลงทุน โดยรัฐบาลจะคงของรายว่าจะต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนเท่าใดในการลงทุนเพื่อผลิตครุ 1 คน ซึ่งจะต้องศึกษาถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวไปเพื่อนักเรียน 1 คน วาเป็นเท่าใด

ในการผลิตครุระดับปริญญาตรี ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของฝ่ายรัฐบาลและเอกชน เพื่อผลิตครุศึกษาสตรีบัณฑิตของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี 2508⁴ ส่วนการผลิตครุของสถาบันการศึกษาที่ขึ้นต่อกรรมการฝึกหัดครุ กระทรวงศึกษาธิการนั้น ได้มีผู้ศึกษา การหาค่ารายหัวในการผลิตครุระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาในมีการศึกษา 2513⁵ ซึ่งในการศึกษานี้ศึกษาเฉพาะค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาในภาคปกติเพียง ระดับเดียวทั่วประเทศ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาเท่านั้น ยังไม่มีการศึกษา ค่าใช้จ่ายรายหัวในระดับอื่นและของภาคการเรียนอย่างอื่นเปรียบเทียบกันในสถาบัน ฝึกหัดครุเนพะแต่ละแห่ง

ผู้จัดหน่วยน้ำใจ ให้ทำการศึกษาอย่างละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายรายหัวในการผลิตครุของวิทยาลัยครุแต่ละแห่ง เพื่อจะได้เปรียบเทียบให้เห็นการลงทุนเพื่อผลิตครุว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อระดับค่าใช้จ่ายในแต่ละแห่งยอมแตกค่างกัน

ศูนย์วิทยบริการ

⁴บรรจง ทองกุม, "การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการผลิตบัณฑิตในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2508) (อัสดง).

⁵อมรา ไตรอุโช, "การหาค่ารายหัวในการผลิตครุระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2513) (อัสดง).

อันเนื่องมาจากสภาพของวิทยาลัยคร่าวๆ มีทั้งเก่าและใหม่ ย่อมจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมบำรุงรักษา และการสร้างแต่ก่อตั้งกัน นอกจากนี้สถานศึกษาลักษณะเดียวกันนี้จะต้องมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาแต่ก่อตั้งกันด้วย ผู้จัดได้เลือกวิทยาลัยครุภูมิ 1 แห่ง คือ วิทยาลัยครุภูมิราชสีมา ซึ่งเป็นวิทยาลัยครุภูมิที่ผู้จัดทำการสอนอยู่ เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายรายหัวในการผลิตครุภูมิดับประการศิษย์นักศึกษา และระดับประการศิษย์นักศึกษาชั้นสูงของห้องภาคปกติและภาค nokเวลา

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้

ผลจากการวิจัยจะทำให้เห็นภาพการลงทุนทางการศึกษาค่าน้ำทั้งค่าใช้จ่ายที่ต้องเจนี่ชั้น ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณของบูรพาภารกิจทางการศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ประกอบที่จะส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อไปยังสถาบันแห่งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อหาค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษา (Institutional Cost)

ห้องภาคปกติและภาค nokเวลาของวิทยาลัยครุภูมิราชสีมา โดยไม่แยกระดับวุฒิ (ป.กศ., ป.กศ.สูง) แบ่งวิเคราะห์คันนี้ คือ

1.1 ค่าใช้จ่ายค่าน้ำเงินการ (Operating Cost) แยกเป็นเงินงบประมาณที่ได้จากรัฐบาล และเงินบำรุงการศึกษาที่เก็บจากนักศึกษา

1.2 ค่าใช้จ่ายค่าน้ำทุน (Capital Cost) กิจจากราคาเฉลี่ยราคาระดับป.กศ. และป.กศ.สูง ห้องภาคปกติและภาค nokเวลา ที่เสียค่าที่พักอาศัย และ

2. เพื่อหาค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษา (Student Cost) ชายและหญิง ระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.สูง ห้องภาคปกติและภาค nokเวลา ที่เสียค่าที่พักอาศัย และ

ไม่เลี่ยงค่าที่พักօร์คัม

3. เพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษา จำแนกตาม

3.1 ภาคการเรียน (ภาคปีกติ, ภาคนอกเวลา)

3.2 ระดับวุฒิ (ป.กศ., ป.กศ.สูง)

3.3 เพศ (ชาย, หญิง)

4. เพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษา กับของนักศึกษา
จำแนกตามภาคการเรียน (ภาคปีกติและภาคนอกเวลา)

สมมติฐานของการวิจัย

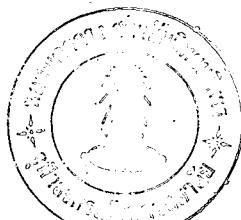
1. ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาภาคนอกเวลาสูงกว่าภาคปีกติ เพราะนักศึกษา
ภาคนอกเวลาต้องเลี่ยงค่าหน่วยกิตในการเรียน ซึ่งจัดเป็นค่าล่วงเวลาในการสอนของ
อาจารย์ผู้สอน ดังนั้นนักศึกษาภาคนอกเวลาจึงเสียค่าธรรมเนียมการศึกษาสูงกว่านักศึกษา
ภาคปีกติ

2. ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาจะต่ำกว่าภาคปีบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)
และระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) ทั้งภาคปีกติและภาคนอกเวลา
แตกต่างกัน เพราะลักษณะเนื้อหาวิชาที่เรียนในแต่ละระดับวุฒิ มีความแตกต่างกัน ทำให้
ค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน

3. ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาชายและหญิงแตกต่างกัน เพราะค่าใช้จ่ายบาง
ประเภทนักศึกษาชายใช้จ่ายสูงกว่านักศึกษาหญิง และบางประเภทนักศึกษาหญิงใช้จ่ายสูง
กว่านักศึกษาชาย ทำให้ค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน

ข้อมูลของ การวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยครุศาสตร์สีมา
ที่ศึกษาอยู่ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) และประกาศนียบัตรวิชาการ
ศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) ปีการศึกษา 2518 ในภาคปีกติและภาคนอกเวลา ซึ่งใช้เวลา

ในการศึกษาระดับละ 2 ปี ทั้งนี้ไม่รวมระดับประกาศนียบตรครุประณมศึกษา (ป.ป.) และนักศึกษา ป.ป.ทศ ป.กศ.สูง เพราะใช้เวลาศึกษาเพียงปีเดียว และไม่รวมนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพราะเพียงเปิดทำการสอน ข้อมูลที่ได้ยังไม่เพียงพอ

2. ค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษา (Institutional Cost) แยกเป็นค่าดำเนินการ (Operating Cost) และค่าลงทุน (Capital Cost)

2.1 ค่าดำเนินการ (Operating Cost) คิดจากเงิน 2 ประเภท คือ

2.1.1 เงินงบประมาณที่วิทยาลัยคูณครรภ์ลีมา ได้รับระหว่างปีการศึกษา 2515 ถึง 2518 เงินค่าน้ำคิดเน้นนักศึกษาภาคปกติเท่านั้น เพราะรัฐบาลจ่ายเงินงบประมาณให้เฉพาะนักศึกษาภาคปกติ ส่วนนักศึกษาภาคอนุภาคต้องจ่ายเงินค่าหน่วยกิตให้ทางวิทยาลัย เพื่อเป็นค่าลงเวลาในการสอนให้กับอาจารย์ที่สอนเอง

2.1.2 เงินบำรุงการศึกษาที่วิทยาลัยเก็บจากนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคอนุภาค เงินค่าน้ำคิดหักภาคปกติและภาคอนุภาค เนื่องเป็นเงินส่วนที่วิทยาลัยนำไปใช้จ่ายหั้งในการของภาคปกติและภาคอนุภาค

2.2 ค่าลงทุน (Capital Cost) คิดจากค่าเสื่อมราคาของครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง เนื่องจากนักศึกษาภาคปกติและภาคอนุภาคต้องใช้ครุภัณฑ์และการสถานที่ร่วมกัน จึงคิดค่าลงทุนเท่ากัน

3. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา (Student Cost) ได้จากการคำนวณแบบสำรวจค่าใช้จ่ายส่วนตัวนักศึกษา ที่ผู้จัดตัดแปลงนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรดังกล่าวช่วงคนที่ได้รับการสูบนมาใช้ ค่าใช้จ่ายด้านนี้ ได้แก่ ค่าที่พักอาศัย ค่าอาหารประจำวัน ค่าพาหนะ ค่าเสื้อยาเกร่องนุ่งห่ม ค่าบำรุงการศึกษา ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายในการนักสอน ค่าวัสดุพยาบาล ค่าพาหนะไปกลับบ้านจำเป็น ค่าพักร้อนหย่อนใจ ค่าบริการล้วนตัว และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด สำหรับค่าใช้จ่ายส่วนตัวนักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง นั้น ไม่คิดค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) เนื่องจากได้เข้ามาศึกษาในสถาบันนี้

4. ในการศึกษาและสำรวจค่าใช้จ่ายส่วนตัวโดยเฉลี่ยต่อปีของนักศึกษา คิดเฉพาะเวลาที่เปิดเรียน ซึ่งในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ประมาณ 9 เดือน สำหรับนักศึกษาภาค-

ปกติ และประมาณ 11 เดือน สำหรับนักศึกษาภาคอุทิศ (ภาคนอกเวลาเพิ่มการเรียนในภาคฤดูร้อนอีก 2 เดือน)

ข้อคิดเห็นของนักวิจัย

1. ผู้วิจัยใช้ช่วงเวลาตั้งแต่ปีการศึกษา 2515 ถึง 2518 เป็นตัวอย่างของการ
เวลา (Sample of period of time) จากเวลาในอดีตและอนาคตในระยะใกล้
2. ความของเงินตราในช่วงปีการศึกษา 2515 ถึง 2518 รวมทั้งค่าของเงินใน
อดีตและอนาคตอันใกล้กับช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายจำนวนมากไม่ปรากฏชัด จึงถือว่า
มีความคงที่
3. คำตอบแบบสำรวจที่ใช้รายของนักศึกษา ถือว่าเชื่อถือได้
4. ในคิดค่าเลื่อมราคากลางที่คิดในค่าน้ำดื่มน้ำดื่ม เพราะถือว่าที่คิดมีระยะเวลา
การใช้ประโยชน์ไม่สิ้นสุด จึงไม่มีค่าเสื่อมราคา ซึ่งเป็นไปตามหลักการคิดค่าเสื่อมราคา
ของทรัพย์สินสาธารณะ⁶

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

- ในการวิจัยเรื่องนี้ อาจมีความคลาดเคลื่อนเนื่องจากสาเหตุทาง ๆ ดังนี้
1. ในการหาค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษาไม่สามารถแยกตามระดับ
ป.กศ. และ ป.กศ. สูง ได้ เพราะทางวิทยาลัยมิได้แยกรายจ่ายของแต่ละประเภทไว้ จึง
ไม่คิดแยกเฉพาะภาคการเรียน (ภาคปกติ, ภาคนอกเวลา) ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่
ละเอียดและกว้างขวางเพียงพอ

⁶ พย.อ.ม. ล.ง.ห.ส. เสน่ห์, การนัญช์ทรัพย์สิน (พระนคร : ชวนพิมพ์, 2517), หน้า 252.

2. การหาค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษา คิดจากค่าตอบแทนสำราญค่าใช้จ่ายส่วนต้นนักศึกษา ในปีการศึกษา 2518 เพียงปีเดียว ดังนั้นจะนำไปพิจารณาถึงรายจ่ายในปีอื่น ๆ อาจคลาดเคลื่อนไปบ้าง เพราะค่าของเงินค่าร้านแค่ละปีอาจแตกต่างกัน

3. กำหนดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษานั้นอาจคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงบ้าง ทั้งนี้ เพราะไม่ได้มันที่รายจ่ายไว้เป็นหลักฐาน หรืออาจเกรงว่าจะเสียประโยชน์ของตน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ครูระดับประการนี้ยังคงไว้วิชาการศึกษา (ป.กศ.) หมายถึงผู้ที่เรียนตามหลักสูตรประการนี้ยังคงไว้วิชาการศึกษาเป็นเวลา 2 ปี หลังจากสำเร็จการศึกษาประมาณครึ่งปี

ครูระดับประการนี้ยังคงไว้วิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) หมายถึงผู้ที่เรียนตามหลักสูตรประการนี้ยังคงไว้วิชาการศึกษาชั้นสูงเป็นเวลา 2 ปี หลังจากสำเร็จการศึกษา ระดับครูประการนี้ยังคงไว้วิชาการศึกษา

นักศึกษาภาคปกติ หมายถึงนักศึกษาที่ศึกษาในระดับประการนี้ยังคงไว้วิชาการศึกษา (ป.กศ.) และระดับประการนี้ยังคงไว้วิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) ตามหลักสูตรภาคปกติของวิทยาลัยครุณาราชสีมา ซึ่งใช้เวลาเรียนตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ระหว่างเวลา 8.00 ถึง 16.00 นาฬิกา

นักศึกษาภาค nok เวลา หมายถึง นักศึกษาที่ศึกษาในระดับประการนี้ยังคงไว้วิชาการศึกษา (ป.กศ.) และระดับประการนี้ยังคงไว้วิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) ตามหลักสูตรภาค nok เวลาของวิทยาลัยครุณาราชสีมา ซึ่งใช้เวลาเรียนตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันเสาร์ ระหว่างเวลา 17.30 ถึง 20.30 นาฬิกา

ค่าใช้จ่ายรายหัวในการผลิตครู หมายถึง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในเวลา 1 ปี การศึกษา ของนักศึกษาระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.สูง ในภาคปกติและภาค nok เวลาของ

วิทยาลัยครุภัณฑ์สีมา ซึ่งแยกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ค่าใช้จ่ายของสถาบันการศึกษา (Institutional Cost) และค่าใช้จ่ายของนักศึกษา (Student Cost)

ค่าใช้จ่ายของสถาบันการศึกษา (Institutional Cost) หมายถึงค่าใช้จ่ายด้านดำเนินการ (Operating Cost) และด้านค่าลงทุน (Capital Cost) ที่สถาบันเป็นผู้จ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินบำรุงการศึกษา

ค่าดำเนินการ (Operating Cost) เป็นค่าใช้จ่ายที่คิดจากเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินบำรุงการศึกษาสำหรับภาคปกติ ส่วนภาคนอกเวลาที่คิดเฉพาะเงินบำรุงการศึกษา

เงินงบประมาณแผ่นดิน เป็นเงินที่ทางวิทยาลัยได้รับจากรัฐบาล โดยแก้ ค่าเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่ารายจ่ายอื่น ๆ และค่างวดกลาง

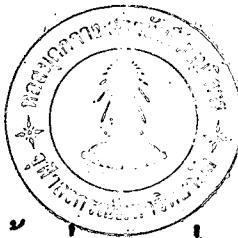
เงินบำรุงการศึกษา เป็นเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาที่วิทยาลัยครุภัณฑ์สีมา เก็บจากนักศึกษา ตามระเบียบของกรรมการฝึกหัดครุภัณฑ์ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งทางวิทยาลัยได้นำมาใช้จ่ายในกิจการของวิทยาลัย เป็นค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่ารายจ่ายอื่น ๆ

ค่าเงินเดือน หมายถึงเงินที่ใช้จ่ายให้แก่ข้าราชการทุกประเภทเป็นรายเดือน โดยมีอัตรากำหนดไว้แน่นอนในบัญชีด้อยจ่ายเงินเดือนประจำ ที่กรมบัญชีกลางได้ตรวจสอบว่าถูกต้องแล้ว

ค่าจ้างประจำ หมายถึงเงินที่ใช้จ่ายให้แก่ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ โดยมีอัตรากำหนดไว้ในบัญชีด้อยจ่ายค่าจ้างประจำ ที่กรมบัญชีกลางได้ตรวจสอบยืนยันว่าถูกต้องแล้ว

ค่าจ้างชั่วคราว หมายถึงเงินที่ใช้จ่ายให้แก่ลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ โดยแก้ อัตราที่ทางส่วนราชการ คุณงานชั่วคราว

ค่าตอบแทน หมายถึงเงินที่ใช้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่ปฏิบัติงานให้แก่ราชการ ซึ่งประกอบด้วยเงินช่วยการศึกษา เเละเรียนบุตร เงินค่ารักษาพยาบาล เงินค่าเช่าน้าน เงิน

ค่าสอนพิเศษ เงินค่าทำงานล่วงเวลา

ค่าใช้สอย หมายถึงเงินที่ใช้จ่ายไม่ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ และรายจ่ายเพื่อทดแทนเกี่ยวเนื่องในการปฏิบัติราชการ เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าพำนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า กาซและครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่

ค่าวัสดุ หมายถึงเงินที่ใช้จ่ายเพื่อซื้อสิ่งของ ซึ่งตามปกติย่อมต้องเปลี่ยนหรือสลายตัวในเวลาอันสั้น หรือเปลี่ยนสภาพเป็นอย่างอื่น เพราะการใช้หรือมีไว้ กเช่น ค่าวัสดุงานพาหนะ ค่าวัสดุเชื้อเพลิง และหลอดลม ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าวัสดุก่อสร้าง ค่าวัสดุอื่นๆ

การรายจ่ายอื่น ๆ หมายถึงเงินที่ใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ ซึ่งไม่เข้าลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวข้างตน และสำนักงบประมาณกำหนดให้อยู่ในหมวดนี้ เช่น เงินราชการลับ เป็นตน

การรายจ่ายงบกลาง หมายถึงรายจ่ายเกี่ยวกับค่าโทรศัพท์ ค่าไปรษณีย์ เงินเบี้ยบำเหน็จบำนาญ เงินช่วยเหลือราชการ เงินสำรองจ่าย

ค่าลงทุน (Capital Cost) หมายถึงค่าเสื่อมราคาของครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง ในช่วงเวลา 4 ปี คือตั้งแต่ปีการศึกษา 2515 ถึง 2518

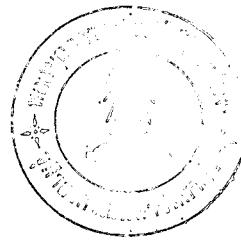
ค่าครุภัณฑ์ หมายถึงเงินที่ใช้จ่ายในการซื้อหรือแลกเปลี่ยนสิ่งของ ซึ่งตามปกติมีลักษณะคงทนถาวร มีอายุการใช้ยืนนาน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ คูนิวัล ตู้เก็บเอกสาร เครื่องพิมพ์ดิจิตอล เครื่องถ่ายเอกสาร ฯลฯ ทั้งนี้ไม่รวมค่าสิ่งก่อสร้างและค่าที่ดิน

ค่าสิ่งก่อสร้าง หมายถึงเงินที่ใช้จ่ายในการสร้างอาคารสถานที่ต่าง ๆ

ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา (Student Cost) หมายถึงเงินที่บุคคลของ หรือนักศึกษาใช้จ่ายไปเพื่อการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันแห่งนี้ ในระหว่างปีการศึกษา 2518 ค่าใช้จ่ายด้านนี้แบ่งเป็น

ค่าที่พักอาศัย ไกด์ ค่าเช่านาน ค่าเช่าหอพัก

อาหารประจำวัน ไกด์ ค่าใช้จ่ายที่กองจ่ายเป็นค่าอาหารตลอดวัน รวมทั้งค่าเครื่องคอมพิวเตอร์

ค่าพาหนะประจำวัน ได้แก่ ค่าโดยสารยวดยานค้าง ๆ ในการเดินทางไปและกลับวิทยาลัยในวันหนึ่ง ๆ

ค่าธรรมเนียมการศึกษา ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าลงทะเบียน หน่วยกิต ค่าบำรุงอื่น ๆ

ค่าอุปกรณ์การศึกษา ได้แก่ ค่าสมุด ค่ากระดาษ และเครื่องเขียน ฯ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ค่าใช้จ่ายในการฝึกสอน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายหัตถศึกษาต้องจ่ายเป็นค่าอุปกรณ์การสอน และอื่น ๆ ในขณะที่ทำการฝึกสอน

ค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม หมายถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม

ค่าวัสดุพยาบาล ได้แก่ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรักษาโรคภัยไข้เจ็บ ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่

ค่าพาหนะไปกลับภูมิลำเนา ได้แก่ ค่าโดยสารยวดยานค้าง ๆ ในการเดินทางกลับภูมิลำเนาของนักศึกษา

ค่าพักร่อนหย่อนใจและการบันเทิง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการดูภาพนิทรรศ พังคนหรือหนังสือพิมพ์ วารสาร สังสรรค์ และทศนาจร

ค่าบริการส่วนตัว ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการสร้างบุคลิกภาพค้าง ๆ เช่น ค่าตัดผม ค่าดัดผม ค่าเครื่องสำอาง ค่าซักรีดเสื้อผ้า

ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการตอบรับเพื่อนฝูง การกุศล ค่าของขวัญ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่เข้าประเภทใด ๆ

ค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) หมายถึงค่าใช้จ่ายที่เนื่องมาจากการสูญเสียรายได้ที่พึงจะได้ เนื่องจากการศึกษาต่อแทนที่จะไปทำงาน ทำในสิ่งโอกาสที่จะได้

รับรายได้ มากที่เรียกค่าใช้จ่ายส่วนนี้ว่ารายได้ที่เสียไป⁷

ค่าเสื่อมราคา (Depreciation) หมายถึง ส่วนแห่งค่าของสินทรัพย์ที่ต้องเสื่อม化 เช่น อาคาร โรงงาน เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งลดลงเนื่องจากการรับใช้ และค่าที่ลดลงนี้ไม่สามารถหักแยกให้กลับคืนมาได้ดวยการซ้อมแซม⁸ ค่าเสื่อมราคนี้ บางที่เรียกว่า "ค่าสึกหรอ"

ศูนย์วิทยทรัพยากร และการรวมมหาวิทยาลัย

⁷ Richard Perlman, The Economics of Education: Conceptual Problems and Policy Issues (New York: McGraw Hill Inc., 1973), pp. 14 - 15.

⁸ คำนึง ชาญเฉชา, หลักการบัญชีภาคทฤษฎีและวิธีปฏิบัติ (พระนคร : โรงพิมพ์ พระจันทร์, 2502), หน้า 435 - 436.